

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію

Рубан Яни Анатоліївни

«Плацентарна дисфункція після допоміжних репродуктивних технологій:
прогнозування, тактика ведення вагітності і розродження», подану до

спеціалізованої вченої ради

Д 26.613.02 при Національному університеті охорони

здоров'я України імені П. Л. Шупика

на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук

за фахом 14.01.01 – акушерство та гінекологія

Актуальність теми дослідження. Подана на рецензію докторська дисертація присвячена одній з найбільш актуальних проблем сучасного акушерства – плацентарній дисфункції після допоміжних репродуктивних технологій. За даними МОЗ України саме плацентарна дисфункція займає одне з головних місць в структурі перинатальної смертності та захворюваності, і всі дослідження, проведені в даному науковому напрямку, заслуговують на особливу увагу. Безумовно, багато вітчизняних і зарубіжних наукових колективів працюють над даною проблемою, при цьому основним розділом є профілактика перинатальної патології. Менше вивчені питання впливу допоміжних репродуктивних технологій на розвиток перинатальної патології. Все вищевикладене свідчить про високий ступінь актуальності досліджуваної автором проблеми.

Мета та завдання дослідження.

Автор поставив за мету дослідження зниження частоти перинатальної патології у жінок після допоміжних репродуктивних технологій на підставі встановлення нових аспектів патогенезу плацентарної дисфункції, а також удосконалення та впровадження алгоритму прогностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Для її вирішення поставлено дев'ять конкретних завдань, що дозволяють вирішити дану проблему поетапно: від аналізу причин розвитку плацентарної дисфункції до можливості профілактики акушерських та перинатальних ускладнень.

Наукова новизна одержаних результатів. Розглядаючи питання наукової новизни поданої докторської дисертації необхідно відзначити, що автор вивчила основні аспекти клінічного аналізу преморбідного фону, перебігу вагітності, пологів і стану новонароджених у жінок з різними формами безпліддя, в яких були використані різні методики допоміжних репродуктивних технологій, що дозволило встановити частоту, структуру і терміни розвитку плацентарної дисфункції та основних перинатальних ускладнень. Дуже важливим є проведений порівняльний аналіз клінічного перебігу основних акушерських і перинатальних ускладнень: плацентарна дисфункція та передчасні пологи після допоміжних репродуктивних технологій, що сприяло науковому обґрунтуванню необхідності підвищення ефективності лікувально-профілактичних та прогностичних заходів. Науково обґрунтована удосконалена прогностична та лікувально-профілактична методика у жінок після допоміжних репродуктивних технологій з метою зниження частоти перинатальних ускладнень з використанням направленої медикаментозної терапії.

Практичне значення одержаних результатів підтверджується тим фактом, що встановлені основні чинники ризику, терміни і причини розвитку плацентарної дисфункції у вагітних жінок після допоміжних репродуктивних технологій в порівняльному аспекті, відносно причин безпліддя і методу допоміжних репродуктивних технологій. Показано основні особливості клінічного перебігу акушерських і перинатальних ускладнень, структура ступеня їх тяжкості і взаємозв'язок між собою. Удосконалено і упроваджено алгоритм профілактики перинатальних ускладнень у жінок після допоміжних репродуктивних технологій на

основі використання направленої медикаментозної корекції до і під час вагітності. Розроблені і упроваджені практичні рекомендації щодо зниження частоти і ступеня вираженості перинатальних ускладнень у жінок після допоміжних репродуктивних технологій.

Обсяг, структура та оцінка змісту дисертації. Дисертація побудована за класичним принципом, складається з анотацій, вступу, аналізу сучасного стану проблеми плацентарної дисфункції у жінок після допоміжних репродуктивних технологій, розділу, присвяченого методам дослідження і лікувально-профілактичних заходів, трьох розділів власних досліджень, обговорення результатів, висновків, практичних рекомендацій і покажчика літератури.

При детальному аналізі огляду літератури необхідно відмітити, що автором використано сучасні дані вітчизняної та зарубіжної літератури з проблеми плацентарної дисфункції у жінок після допоміжних репродуктивних технологій, а також можливості використання у цих пацієнток сучасних методів корекції. Цей розділ складається з декількох підрозділів, які додають один одного, причому кожний містить резюмуюче закінчення і перехід на наступну частину матеріалу. Методологічно розділ побудований правильно, добре сприймається, стиль викладення матеріалу сучасний.

Особливо хотілось зупинитись на використаних автором ехографічних, гемодинамічних, ендокринологічних, функціональних та морфологічних методах дослідження. З широкого спектру показників автором обґрунтовано необхідність вивчення особливостей функціонального стану фетоплацентарного комплексу у жінок після допоміжних репродуктивних технологій. Крім того, слід вказати на широке використання сучасної комп'ютерної техніки для розробки методів контролю за ефективністю лікувально-профілактичних заходів, що проводяться, а також для обробки отриманих результатів. Таблиці, рисунки і графіки, які використав автор, є сучасними і високоінформативними.

При викладенні результатів власних досліджень автор чітко дотримується етапності викладення матеріалу. Клінічний аналіз перинатальних наслідків розродження жінок після допоміжних репродуктивних технологій дозволив автору обґрунтувати необхідність самостійного дослідження цієї проблеми в аспекті підвищення ефективності лікувально-профілактичних заходів. Представлені результати наочно показують резерви, що є, в зниженні перинатальної патології у жінок після допоміжних репродуктивних технологій. Дані цього розділу дуже важливі, як з наукової, так і з практичної точки зору.

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій, присвячених проблемі плацентарної дисфункції, ефективні методики прогнозування та контролю за ефективністю лікувально-профілактичних заходів, що проводяться, практично, відсутні. Автор обрала правильний методологічний підхід і запропонувала методи контролю на підставі використання отриманих результатів клініко-інструментальних та лабораторних досліджень. Використання сучасної комп'ютерної техніки дозволило виділити основні функціональні та лабораторні показники. Методики є простими у використанні і можуть знайти широке використання після допоміжних репродуктивних технологій.

При розробці тактики ведення жінок після допоміжних репродуктивних технологій, автор, спираючись на дані сучасної літератури, а також на результати попередніх досліджень запропонувала широке використання сучасних функціональних технологій для підвищення ефективності прогнозування та профілактики перинатальної патології у цих жінок. Такий підхід є на сучасному етапі найбільш раціональним і дозволяє знизити частоту перинатальної патології у жінок групи високого перинатального ризику.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Усі наукові положення і висновки цілком обґрунтовані, впливають із змісту роботи, мають теоретичне і практичне значення, а розроблені діагностичні та лікувальні методики дозволяють підвищити ефективність профілактики акушерської та перинатальної патології у жінок після допоміжних репродуктивних технологій.

Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих працях. Матеріали дисертації цілком відображені в 36 роботах, з яких 24 статті у наукових провідних фахових журналах та збірниках, 12 тез на науково-практичних конференціях, симпозіумах та семінарах/

Результати дисертаційного дослідження можуть бути широко використані в педагогічному процесі як на етапі післядипломної підготовки, так і безперервного професійного розвитку.

Оцінка ідентичності змісту автореферату і основних положень дисертації. Автореферат дисертаційного дослідження Рубан Яни Анатоліївни повністю відображає зміст дисертації, відповідає головним її положенням, оформлений згідно з вимогами ДАК України. Зміст автореферату та основних положень дисертаційної роботи є ідентичними.

Дисертація відповідає паспорту спеціальності 14.01.01 – акушерство та гінекологія.

Зауваження і побажання щодо змісту та оформлення дисертації та автореферату.

Говорячи про недоліки поданої наукової праці необхідно відзначити:

- незначну перевантаженість 3 розділу таблицями;
- при оцінці власних результатів можливо було проведення більш широкого спектру гемостазіологічних досліджень.

У якості дискусії вважаю за необхідне задати декілька питань:

- Яка частота невиношування вагітності у жінок після допоміжних репродуктивних технологій?
- Чи проводили Ви кореляцію між термінами розвитку плацентарної дисфункції та тривалістю безпліддя?
- Чому Ви вивчали саме ці лабораторні показники?

Висновок

про відповідність дисертації вимогам

Міністерства освіти і науки України

Дисертація Рубан Яни Анатоліївни «Плацентарна дисфункція після допоміжних репродуктивних технологій: прогнозування, тактика ведення вагітності і розродження», виконана на кафедрі акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика при науковому консультуванні чл.-кор. НАМН України, доктора медичних наук, професора Вдовиченка Ю.П., є самостійною закінченою науково-дослідною роботою, яка містить нове вирішення важливої наукової проблеми сучасного акушерства щодо зниження частоти перинатальної патології у жінок після допоміжних репродуктивних технологій на підставі встановлення нових аспектів патогенезу плацентарної дисфункції, а також удосконалення та впровадження алгоритму прогностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Автору вдалось розробити та впровадити практичні рекомендації щодо підвищення ефективності прогнозування та профілактики перинатальної патології у жінок після допоміжних репродуктивних технологій.

Дисертація за своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, їх практичним і теоретичним значенням, ступенем обґрунтованості та достовірності наукових положень, сформульованих у висновках і практичних рекомендаціях, повнотою викладення матеріалу в наукових статтях та апробації на наукових форумах, повністю відповідає

вимогам пунктів 9 та 10 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №567 від 24 липня 2013 р. зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015, № 1159 від 30.12.2015, № 567 від 27.07.2016, № 943 від 20.11.2019 та № 607 від 15.07.2020 стосовно дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія.

Офіційний опонент
 зав. кафедри акушерства та
 гінекології Медичного інституту
 Сумського державного університету
 МОН України
 д.мед.н., професор

Бойко В.І.

